

18.06.2007

S İ R K Ü L E R : **2007 / 4 9**

İptal Edilen Sigorta Poliçelerine İlişkin Fazladan Ödenen BSMV'nin İndirimi

4.4.2007 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 5615 sayılı Kanununun 17. maddesiyle Gider Vergileri Kanununun 31. maddesinde değişiklik yapılmıştır. Değişikle, sigorta şirketlerinin iptal ettikleri sigorta muamelelerine ilişkin vergileri, iptalin gerçekleştiği dönemde hesaplanan BSMV'nden indirebileceklerdir. Bu dönemde indirilemeyen vergi sonraki dönem beyannamelerinde de indirim konusu yapılabilecektir.

Bu defa, 13.6.2007 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan 85 no.lu Gider Vergileri Genel Tebliğ ile bu değişiklikle ilgili uygulama esasları düzenlenmektedir. Yapılan düzenlemeler özetle aşağıda yer almaktadır.

- Değişiklik öncesi, ancak poliçenin düzenlendiği ayda iptal edilen sigorta poliçelerine ilişkin olarak indirim hakkı tanınıyor ve yalnızca o aya ait beyannamede indirim yapılabiliyor. O ayda tüm vergi indirimle giderilememişse takip eden aylarda indirim hakkı tanınmıyordu.
- Değişiklikten sonra ise; iptal işlemi ne zaman yapılırsa yapılsın, iptal edilen işleme ilişkin iptal tarihinden sonraki dönemlere ilişkin fazladan ödenen verginin beyannamede indirimi mümkün olabilecektir. Fazladan ödenen vergi miktarı bitene kadar da indirim takip eden aylarda mümkün olabilecektir.
- İptal gerek düzenlendiği ayda veya daha sonraki bir tarihte yapılsın, sigortanın başlangıç tarihinden iptal tarihine kadar olan kısma isabet eden BSMV indirilemeyecektir. Ancak, iptal tarihinden sonraki dönemlere isabet eden BSMV fazladan ödenmiş olduğundan indirim konusu yapılabilecektir.
- Ancak, karada ve denizde yapılan taşımalara ait sigorta poliçeleri haricindeki poliçelerde tahsilat yapılmadığı durumlarda (taksitli ödemelerde ilk taksidin ödenmesi yeterlidir) poliçe yürürlüğe girmiş sayılmadığından iptal durumunda tüm BSMV indirilebilecektir. Kara ve deniz taşımalarına ilişkin poliçelerde ise, yürürlüğe girme açısından tahsilat şartı aranmadığından, hiç tahsilat yapılmamış olsa dahi bu poliçelerde iptal tarihinden sonraki tarihe isabet eden vergi indirim konusu yapılabilecektir.

Ayrıca, değişiklik sonrası BSMV Beyannamesinde değişiklikler yapılmış olup; gerek e-beyan gerek vergi dairesine verilen beyannamelerde bu değişiklikler dikkate alınacaktır. Yeni beyannamenin formatına GİB internet sitesinden ulaşmak mümkün olup adresi bu Sirkülerimizin en sonunda yer almaktadır.

49/ 1

85 seri no'lu

Gider Vergileri Genel Tebliği

Resmi Gazete Sayısı 26551 Resmi Gazete Tarihi 13/06/2007

28/3/2007 tarihli ve 5615 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun [1] 17 nci maddesi ile 13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun [2] 31 inci maddesinde yapılan düzenlemede, iptal edilen sigorta muamelelerine ilişkin banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) uygulamasında değişiklik yapılmıştır.

Söz konusu düzenlemeye ilişkin açıklamalar bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

A- Matrahtan İndirim ve Mahsuben İade Tutarlarının Hesaplanması

5615 sayılı Kanunun 17 nci maddesi ile 6802 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Sigorta şirketleri, iptal ettikleri sigorta muamelelerine ilişkin vergileri (yalnızca iptal tarihinden sonraki döneme ait olan kısmı), iptalin gerçekleştiği dönemde hesaplanan banka ve sigorta muameleleri vergisinden indirebilirler. Bu dönemde indirilemeyen vergiler, sonraki dönem beyannamelerinde indirim konusu yapılabilir."

"Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir."

5615 sayılı Kanun ile 6802 sayılı Kanunun 31 inci maddesinde değişiklik yapılmadan önceki uygulamada; iptal edilen sigorta muamelelerine ait meblağların vergi matrahından indirilebilmesi için sigorta poliçelerinin düzenlenme ve iptal tarihlerinin aynı vergilendirme dönemi içerisinde olması gerekmektedir. Dolayısıyla, sigorta muamelelerinin yapıldığı dönemden sonra gerçekleşen poliçe iptalleri nedeniyle iptal edilen muamelelere ilişkin BSMV'nin, mahsuben iadesi mümkün değildi.

6802 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yapılan ve 1/5/2007 tarihinde yürürlüğe giren değişiklikle, sigorta muameleleri ile bunların iptal işlemlerinin aynı vergilendirme döneminde yapılmadığı durumlarda da, iptal edilen sigorta muamelelerine ilişkin vergilerin (yalnızca iptal tarihinden sonraki döneme ait olan kısmı), iptalin gerçekleştiği dönemde hesaplanan BSMV'den indirilmesine imkan tanınmaktadır.

Ayrıca bu düzenleme ile iptal edilen sigorta muamelelerine ilişkin olan, ancak muamelelerin iptal edildiği dönemde sigorta şirketinin hesaplanan vergisinin yetersiz olması nedeniyle indirim konusu yapılamayan verginin, sonraki vergilendirme dönemlerinde de indirim konusu yapılmasına imkan sağlanmaktadır.

Anılan maddenin son fıkrasının Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak iptal edilen sigorta muamelelerinde matrahtan indirim ve mahsup uygulamasına ilişkin usul ve esaslar aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

1- Aynı Dönem İçinde Düzenlenip İptal Edilen Sigorta Muamelelerinde Matrahtan İndirim Uygulaması

Sigorta şirketleri, aynı dönem içinde düzenlenen ve iptal edilen sigorta muamelelerinde iptal edilen sigorta işlemlerine ait primleri, o dönemin vergi matrahından indirebilirler.

a) Poliçeye ilişkin prim ödemesinin yapılmamış olması

Banka ve sigorta muameleleri vergisinin doğması için sigorta şirketlerince bir muamele yapılması ve bu muamele sonucunda lehe nakden veya hesaben para alınması gerekmektedir. Düzenlenen sigorta poliçelerine ilişkin olarak sigorta şirketlerinin sorumluluğu poliçeye bağlı primin tamamının veya taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa ilk taksitin tahsili ile doğmaktadır. Bu nedenle, sigorta muamelesinin düzenlenme ve iptal işleminin aynı vergilendirme dönemi içinde yapılması ve iptal edilmiş poliçeye ilişkin primin tamamının ya da taksit tutarının ödenmemiş olması halinde, sigorta şirketleri tarafından iptal edilen sigorta muamelelerine ilişkin primlerin tamamı o dönemin vergi matrahından indirilebilir.

Örnek 1

Sigorta şirketi tarafından 1.350-YTL prim tahakkuk ettirilerek başlangıç tarihi ve düzenlenme tarihi **10/5/2007** olan 1 yıllık motorlu kara taşıt aracı sigorta poliçesi düzenlenmiştir. Bu poliçe **25/5/2007** tarihinde prim tahsili yapılmaksızın iptal edilmiştir. Bu durumda, 1.350-YTL tutarındaki sigorta primi ile bu primin matrahtan indirimi Mayıs/2007 dönemi hizmet vergisi beyannamesinde aşağıdaki şekilde beyan edilecektir.

Tablo – 1* Poliçe Üzerinden Alınan Vergi Bildirimi									
Poliçe Üzerinden Alınan Paranın Türü		Tutarı		Aynı Dönem İçinde Düzenlenip İptal Edilmiş Olan Muameleler		Matrah		Vergi	
9	Primler	1.350		1.350		0		0	
10	İdare Masrafları, İstihsal Masrafları ve Gider Karşılıkları								
11	Zeyilname								
12	Faiz ve Paylar								
13	Diğer İşlemler								
14	TOPLAM	1.350		1.350		0		0	

* Yukarıdaki tablo, Hizmet Vergisi (Sigorta Muameleleri Vergisi) Beyannamesinin yalnızca "Tablo 1- Poliçe Üzerinden Alınan Vergi Bildirimi" bölümünü içermektedir.

Öte yandan, kara ve denizde mal taşıma işlerine ait sigortalarda sigortacının sorumluluğu, akdin yapıldığı anda başlamaktadır. Bu nedenle, bu tür sigorta muamelesinin düzenlenme ve iptal işleminin aynı vergilendirme dönemi içinde yapılması halinde, prim ödemesinin yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın matrahtan indirilecek primler, poliçe prim tutarının yalnızca iptal tarihinden sonraki döneme isabet eden kısmı ile sınırlı olacaktır.

b) Poliçeye ilişkin prim ödemesinin yapılmış olması

Sigorta muamelesinin düzenlenme ve iptal işleminin aynı vergilendirme dönemi içinde yapılması ve iptal edilen poliçeyle ilgili primin tamamının veya taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa ilk taksitin ödenmiş olması halinde, iptal edilen sigorta muamelelerine ilişkin poliçedeki prim tutarının iptal tarihinden sonraki döneme ait olan kısmı o dönemin vergi matrahından indirilecektir. Yani, toplam prim tutarından poliçenin başlangıç tarihi ile iptal tarihi arasındaki döneme ilişkin kısmı matrahtan indirim konusu yapılamayacaktır.

Örnek 2

Başlangıç tarihi ve düzenlenme tarihi **10/5/2007** olan 1 yıllık motorlu kara taşıt aracı sigorta poliçesine ilişkin 1.350-YTL tutarındaki primin tamamı bu tarihte sigorta şirketine ödenmiştir. Ancak, bu poliçe **25/5/2007** tarihinde iptal edilmiştir. Bu durumda, poliçenin prim tutarından poliçenin başlangıç tarihi ile iptal tarihi arasındaki 15 günlük süreye ilişkin prim tutarı olan $[(1.350/366^*) \times 15=]$ 55,33-YTL düşüldükten sonra kalan $(1.350-55,33=)$ 1.294,67-YTL tutarındaki prim Mayıs/2007 dönemi vergi matrahından indirilebilecektir. İptal edilen bu poliçeye ilişkin olarak 55,33-YTL prim tutarı üzerinden 2,77-YTL tutarında BSMV beyan edilmesi gerekmektedir. Buna göre, şirketin Mayıs/2007 dönemi hizmet vergisi beyannamesi aşağıdaki şekilde olacaktır.

Tablo - 1** Poliçe Üzerinden Alınan Vergi Bildirimi										
Türü	Poliçe Üzerinden Alınan Paranın			Aynı Dönem İçinde Düzenlenip İptal Edilmiş Olan Muameleler		Matrah		Vergi		
	Tutarı		(Yeni Türk Lirası)	(YKr)	(Yeni Türk Lirası)	(YKr)	(Yeni Türk Lirası)	(YKr)	(Yeni Türk Lirası)	(YKr)
	(Yeni Türk Lirası)	(YKr)								
9	Primler	1.350		1,294	67	55	33	2	77	
10	İdare Masrafları, İstihsal Masrafları ve Gider Karşılıkları									
11	Zeyilname									
12	Faiz ve Paylar									
13	Diğer İşlemler									
14	TOPLAM	1.350		1.294	67	55	33	2	77	

*Şubat 2008 ayının 29 gün olması nedeniyle toplam gün sayısı 366 olarak dikkate alınmıştır.

**Yukarıdaki tablo, Hizmet Vergisi (Sigorta Muameleleri Vergisi) Beyannamesinin yalnızca "Tablo 1- Poliçe Üzerinden Alınan Vergi Bildirimi" bölümünü içermektedir.

2- Düzenlendiği Dönemden Sonraki Dönemlerde İptal Edilen Sigorta Muamelelerinde Mahsup Uygulaması

Önceki dönemlerde düzenlenip vergisi beyan edilmiş olan, ancak sonraki vergilendirme dönemlerinde iptal edilen sigorta muamelelerine ilişkin vergiler, iptal edilen sigorta süresine isabet eden kısım sınırlı olmak üzere iptalin gerçekleştiği dönemde hesaplanan BSMV'den indirilebilecektir.

İptalin gerçekleştiği dönemde indirilemeyen vergiler nakden iade edilmeyecektir. İndirilemeyen bu vergiler sonraki dönem vergi beyannamelerinde indirim konusu yapılacaktır.

a) Poliçeye ilişkin prim ödemesinin yapılmamış olması

Banka ve sigorta muameleleri vergisinin doğması için sigorta şirketlerince bir muamele yapılması ve bu muamele sonucunda lehe nakden veya hesaben para alınması gerekmektedir. Düzenlenen sigorta poliçelerine ilişkin olarak sigorta şirketlerinin sorumluluğu poliçeye bağlı primin tamamının veya taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa ilk taksitin tahsili ile doğmaktadır. Bu nedenle, sigorta şirketleri tarafından önceki dönemlerde düzenlenip beyan olunan sigorta poliçelerinin sonraki vergilendirme döneminde prim tahsilatı yapılmaksızın iptal edilmeleri halinde, söz konusu poliçeler dolayısıyla ödenen vergilerin tamamı iptalin gerçekleştiği dönemde hesaplanan BSMV'den indirilebilecektir.

Örnek 3

Sigorta şirketi tarafından 1.350-YTL prim tahakkuk ettirilerek düzenlenen ve başlangıç tarihi ile düzenlenme tarihi **28/5/2007** olan 1 yıllık motorlu kara taşıt aracı sigorta poliçesi **4/6/2007** tarihinde prim tahsili yapılmaksızın iptal edilmiştir. Mayıs/2007 dönemine ait beyannamede bu poliçeye ilişkin olarak $(1.350 \times 0,05 =)$ 67,50-YTL tutarında BSMV beyan edilmiştir. Bu durumda, poliçeye ilişkin beyan edilen 67,50-YTL tutarındaki verginin tamamı iptalin gerçekleştiği Haziran/2007 döneminde hesaplanan BSMV'den indirilecektir. Buna göre, şirket Haziran/2007 dönemi hizmet vergisi beyannamesinin (Tablo-2) bölümünde yer alan 28 numaralı satırına 67,50-YTL vergi tutarını yazmak suretiyle bu tutarı ödeyeceği vergiden mahsup edebilecektir.

Öte yandan, kara ve denizde mal taşıma işlerine ait sigortalarda sigortalının sorumluluğu, akdin yapıldığı anda başlamaktadır. Bu nedenle, sigorta şirketleri tarafından önceki dönemlerde düzenlenip beyan olunan bu tür sigorta poliçelerinin sonraki vergilendirme döneminde iptal edilmeleri halinde, prim ödemesinin yapıp yapılmadığına bakılmaksızın mahsuben iade edilecek BSMV, poliçe dolayısıyla ödenen vergi tutarının yalnızca iptal tarihinden sonraki döneme isabet eden kısmı ile sınırlı olacaktır.

b) Poliçeye ilişkin prim ödemesinin yapılmış olması

Sigorta şirketleri tarafından önceki dönemlerde düzenlenmiş ve vergisi beyan edilmiş olan, ancak sonraki dönemlerde iptal edilen sigorta poliçelerine ilişkin primin tamamının veya taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa ilk taksitin tahsil edildiği durumda, iptal edilen poliçelere ilişkin vergiler mahsuben iade edilecektir. Mahsuben iade edilebilecek BSMV ise iptal edilen sigorta poliçelerine ilişkin toplam vergi tutarından poliçe başlangıç tarihi ile iptal tarihi arasındaki döneme ait vergiler düşülmek suretiyle bulunacaktır. Dolayısıyla poliçenin başlangıç tarihi ile iptal tarihi arasındaki döneme ait vergilerin indirim konusu yapılması mümkün değildir.

Örnek 4

Sigorta şirketi tarafından düzenlenen ve başlangıç tarihi **28/5/2007** olan 1 yıllık motorlu kara taşıt aracı sigorta poliçesi **4/6/2007** tarihinde iptal edilmiştir. Söz konusu poliçeye ilişkin olan 1.350-YTL tutarındaki primin tamamı tahsil edilmiş olup poliçenin prim tutarı ve 67,50-YTL tutarındaki vergisi Mayıs/2007 dönemi beyannamesiyle beyan edilmiştir. Poliçeye ilişkin olarak mahsuben iade edilecek verginin hesaplanmasında iptal tarihinden sonraki dönem dikkate alınması gerektiğinden, poliçenin 04.06.2007-28.05.2008 dönemine ait hesaplanan $[(1.350/366*) \times 359 =]$ 1.324,18-YTL tutarındaki prime ilişkin 66,21-YTL'lik verginin mahsuben iadesi mümkündür. Bu nedenle, şirket Haziran/2007 dönemi hizmet vergisi beyannamesinin (Tablo-2) bölümünde yer alan 28 numaralı satırına 66,21-YTL tutarını yazmak suretiyle bu tutarı ödeyeceği vergiden mahsup edebilecektir.

* Şubat 2008 ayının 29 gün olması nedeniyle toplam gün sayısı 366 olarak dikkate alınmıştır.

B- Yeni Hizmet Vergisi Beyannamesi

5615 sayılı Kanun ile 6802 sayılı Kanununun 31 inci maddesinde yapılan ve 1/5/2007 tarihinden itibaren yürürlüğe giren değişiklik nedeniyle Hizmet Vergisi (Sigorta Muameleleri Vergisi) Beyannamesi, iptal edilen sigorta muamelelerine ilişkin vergilerin mahsuben iadesine imkan verecek şekilde yeniden düzenlenmiştir. Bu beyannamenin örneği (www.gib.gov.tr) internet adresinde yer almaktadır. Yeni Hizmet Vergisi (Sigorta Muameleleri Vergisi) Beyannamesi 1/6/2007 tarihinden itibaren verilecek beyannamelerde kullanılmaya başlanacaktır.

1- Beyannamenin Kağıt Ortamında Verilmesi

Hizmet Vergisi (Sigorta Muameleleri Vergisi) Beyannamesinin kağıt ortamında verilmesi durumunda, beyannamenin doldurulmasıyla ilgili olarak aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi gerekmektedir.

- Bu Tebliğin (A-1) bölümünde yer alan açıklamalara göre, sigorta muamelesinin düzenlenme ve iptal işleminin aynı ayda yapılması halinde, iptal edilen sigorta muamelelerine ait meblağlar (primler), beyannamenin "Tablo 1- Poliçe Üzerinden Alınan Vergi Bildirimi" bölümünde yer alan "Aynı Dönem İçinde Düzenlenip İptal Edilmiş Olan Muameleler" sütununda gösterilmek suretiyle o dönemin vergi matrahından indirilecektir.

- Beyannamenin 27. satırına bir önceki dönem beyannamesinin 30. satırında yer alan sonraki döneme devreden iptal edilen sigorta muamelelerine ilişkin indirilecek vergiler yazılacaktır.

- Beyannamenin 28. satırına bu Tebliğin (A-2) bölümünde yer alan açıklamalara göre belirlenecek önceki dönemlerde düzenlenmiş olup bu dönem içinde iptal edilen sigorta muamelelerine ilişkin vergiler yazılacaktır.

- Beyannamenin 29. satırına, 26. satırında yer alan tutardan 27 ve 28. satırlarındaki tutarların çıkarılması sonucunda bulunacak fark yazılacaktır. Beyannamenin 27 ve 28. satırlarında yer alan toplam tutarın 26. satırındaki tutardan büyük olması halinde ise bulunacak fark beyannamenin 30. satırına yazılacaktır.

2- Beyannamenin Elektronik Ortamda Verilmesi

Hizmet Vergisi (Sigorta Muameleleri Vergisi) Beyannamesinin elektronik ortamda verilmesi durumunda, beyannamenin doldurulmasıyla ilgili olarak aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi gerekmektedir.

- Bu Tebliğin (A-1) bölümünde yer alan açıklamalara göre, sigorta muamelesinin düzenlenme ve iptal işleminin aynı ayda yapılması halinde, iptal edilen sigorta muamelelerine ait meblağlar (primler) beyannamenin "Poliçe Üzerinden Alınan Vergi Bildirimi" bölümünde yer alan "Aynı Dönem İçinde Düzenlenip İptal Edilmiş Olan Muameleler" sütununda gösterilmek suretiyle o dönemin vergi matrahından indirilecektir.

- Beyannamenin "Önceki Dönemden Devreden, İptal Edilen Sigorta Muamelelerine İlişkin Mahsup Edilmemiş Vergiler" satırına bir önceki dönem beyannamesinin "Sonraki Döneme Devreden İptal Edilen Sigorta Muamelelerine İlişkin İndirilecek Vergiler" satırındaki tutar yazılacaktır.

- Beyannamenin "Önceki Dönemlerde Düzenlenmiş Olup Bu Dönem İçinde İptal Edilen Sigorta Muamelelerine İlişkin Vergiler" satırına bu Tebliğin (A-2) bölümünde yer alan açıklamalara göre belirlenecek mahsuben iade edilmesi gereken vergiler yazılacaktır.

- Beyannamenin "Ödenecek Vergi" satırına, "Genel Toplam" satırında yer alan tutardan, "Önceki Dönemden Devreden, İptal Edilen Sigorta Muamelelerine İlişkin Mahsup Edilmemiş Vergiler" ve "Önceki Dönemlerde Düzenlenmiş Olup Bu Dönem İçinde İptal Edilen Sigorta Muamelelerine İlişkin Vergiler" satırlarındaki tutarların çıkarılması sonucunda bulunacak fark yazılacaktır. Beyannamenin "Önceki Dönemden Devreden, İptal Edilen Sigorta Muamelelerine İlişkin Mahsup Edilmemiş Vergiler" ve "Önceki Dönemlerde Düzenlenmiş Olup Bu Dönem İçinde İptal Edilen Sigorta Muamelelerine İlişkin Vergiler" satırlarında yer alan toplam tutarın "Genel Toplam" satırındaki tutardan büyük olması halinde ise bulunacak fark, beyannamenin "Sonraki Döneme Devreden İptal Edilen Sigorta Muamelelerine İlişkin İndirilecek Vergiler" satırına yazılacaktır.

Tebliğ olunur.

[1] 4/4/2007 tarihli ve 26483 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

[2] 23/7/1956 tarihli ve 9362 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

EK : Hizmet Vergisi (Sigorta Muameleleri Vergisi) Beyannamesi

www.gib.gov.tr/fileadmin/user_upload/Tebliğler/6802/Hizmet_Vergisi_Beyannamesi_Sigorta.xls

49/ 7